

Regelbunden tillsyn i Stora Hammars skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1 - 6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Vellinge kommun under våren 2009 och besökt Stora Hammars skola den 10 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 10 augusti 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Stora Hammars skola, dels den information som samlats in under besöket. I Stora Hammars skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Stora Hammars skola

Tabell 1: Antal elever på Stora Hammars skola

Stora Hammars skola	Antal elever
Förskoleklass	45
Grundskola	257

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-10.

Stora Hammars skola ligger alldeles intill Stora Hammars kyrka vid den norra infarten till Höllviken, den största tätorten i Vellinge kommun både yt- och befolkningsmässigt. Skolans verksamhet bedrivs i ett stort antal olika byggnader, varav den äldsta är byggd på 1800-talet. Skolan ingår i Stora Hammars platschefsområde som innefattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6, fritidshem och förskola. En helt ny skola, som kommer att omfatta årskurserna 1 till 9 är på väg att färdigställas alldeles i närheten av den befintliga skolan.

Bedömningar

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Stora Hammars skola				
	2004	2005	2006	2007	2008
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	92	95	98	83	91

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-10.

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Stora Hammars skola	Riket	Stora Hammars skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	97	85	97	87
	Matematik	89	72	91	73
	Svenska	97	71	97	72

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-02-10. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven

Kommentar och bedömning:

Av tabell 2 framgår att skolan följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5. Drygt 90 procent av eleverna har under de senaste fem åren nått målen i samtliga ämnen.

Tabell 3 visar att resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 under de två senaste åren har legat över riksgenomsnittet i ämnena svenska, matematik och engelska. För de elever som inte nått kravnivån på ämnesproven och befaras att inte nå målen har åtgärdsprogram upprättats.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i,

och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen. Lärarna på Stora Hammars skola upprättar en individuell utvecklingsplan vid utvecklingssamtalet. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av ger eleven kunskap om det egna lärandet utifrån kursplanernas och läroplanens mål, och innehåller framåtsyftande mål. Däremot har skolan ännu inte gett några skriftliga omdömen i varje ämne som eleven får undervisning i. Blankett för skriftliga omdömen har nu utformats av skolan och kommer att användas vid vårens utvecklingssamtal. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver tillse att det upprättas individuella utvecklingsplaner innefattande skriftliga omdömen som motsvarar förordningens krav.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen framgår att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de får möjlighet att ta ett allt större ansvar för det egna arbetet samt att de får ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta inflytande skall öka med stigande ålder och mognad. Eleverna i Stora Hammars skola har ett visst inflytande via klassråd och elevråd där eleverna tränas att arbeta i demokratiska former. Eleverna har även i viss utsträckning ett inflytande över arbetsformer och redovisningsformer men det varierar mellan lärare och ämnen. Rektorn anser att eleverna i projekt och temarbeten har ett inflytande över innehållet men skulle vilja att inflytandet tydligare ökar med stigande ålder och genomsyrar det dagliga arbetet. Även intervjuade lärare menar att de kan bli bättre på att lyssna av elevernas intressen. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver skapa ett gemensamt förhållningssätt och hitta former för att öka elevernas inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att inflytandet ökar i takt med stigande ålder och mognad.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

6 (12)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Merparten av eleverna på Stora Hammars skola börjar på Sandeplansskolan i årskurs 7. Intervjuerna med rektorn och personalen visar att det sker ett överlämnade av information om eleverna till den mottagande skolan, men i övrigt finns inte någon samverkan. Rektorn menar att samarbetet kan fördjupas mellan skolorna, i syfte att skapa bättre kontinuitet i elevernas utveckling och lärande. Skolinspektionen bedömer att ansträngningar behöver göras på Stora Hammars skola för att åstadkomma ett bättre samarbete med Sandeplansskolan i syfte att skapa en obruten lärmiljö i elevens skolgång genom utbildningssystemet.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Läraren ska utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. I intervjuerna med lärarna och rektorn på Stora Hammars skola uppges att skolan försöker individanpassa undervisningen genom att

bland annat använda sig av differentierade läromedel och nivågruppering men de anser samtidigt att fokus har legat på elever som har svårigheter i sitt skolarbete. Rektorn menar att skolan har goda förutsättningar att kunna "lyfta eleverna högre", inte minst de elever som har behov av ytterligare stimulans och utmaningar. I elevintervjun framkom också att det finns elever som inte alltid upplever att de får uppgifter som ligger på deras nivå.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i högre utsträckning behöver anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

8 (12)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionen har sedan den 1 januari endast tillsyn över arbetet mot kränkande behandling (14 a kap. skollagen). Stora Hammars skola har upprättat en likabehandlingsplan år 2008 som i huvudsak innehåller det som i den tidigare gällande lagstiftningen krävdes av en sådan plan. Det saknas dock en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Skolinspektionen bedömer att en årlig plan mot kränkande behandling behöver upprättas som uppfyller lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas om det behövs, för elever med ett annat modersmål än svenska. Undervisningen ska anordnas i stället för undervisning i svenska och ska följa kursplanen för ämnet. På Stora Hammars skola får de elever som bedöms ha behov av ämnet svenska som andraspråk stöd i ämnet vid några tillfällen i veckan av lärare från en central enhet i Vellinge kommun. Svenska som andraspråk betraktas inte som ett eget ämne som ska anordnas i stället för ämnet svenska. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver anordna svenska som andraspråk så att det motsvarar kraven i förordningen och kursplanen för ämnet.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

10 (12)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas liksom uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Stora Hammars skolas senaste kvalitetsredovisning innehåller i stora delar det förordningen kräver. Kvalitetsredovisningen redovisar dock inte resultaten i några ämnen utöver svenska, matematik och engelska och kopplingen mellan resultat och de åtgärder som anges är otydlig. Skolinspektionen bedömer att Stora Hammars kvalitetsredovisning behöver utvecklas så att den på ett tydligare sätt främjar kvalitetsarbetet genom att ge en fylligare redovisning av skolans måluppfyllelse och mer konkret beskriva sambandet mellan mål, resultat och åtgärder för förbättring.

12 (12)

2009-02-13 Lund

Lennart Hansson

Andrés Brink